

ОРГАНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНОГО ЕКСПЕДИРУВАННЯ НА РИНКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Постановка проблеми в загальному вигляді. Транспортна система являє собою великий і складний народногосподарський комплекс, який включає в себе сукупність виробничих об'єктів і органів управління. Головна мета функціонування такої системи - задоволення потреб народного господарства і населення в раціональних перевезеннях вантажів і пасажирів. Для досягнення мети необхідно вдосконалення координації роботи всіх видів транспорту, а також взаємодії їх з іншими галузями економіки і господарства в цілому, впровадження більш досконалої технології перевезень в змішаному сполученні [1,2].

Процес доставки ускладнюється з кожним роком, в ньому з'являється більше етапів, підвищуються вимоги з боку клієнтів до дотримання графіків і термінів доставки, зростає кількість експедиторських організацій на ринку послуг. Постійний розвиток спеціалізації праці веде до посилення інтеграції транспорту в технологічні процеси виробництва і розподілу товарів. У сукупності всі ці фактори і викликають підвищення ролі транспортно-експедиторського обслуговування в процесі доставки товарів, що тягне за собою розширення спектра послуг транспортно-експедиторських компаній, а також зростання конкуренції на ринку послуг [3,4].

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Проблемою аналізу ринку транспортно-експедиторського обслуговування займалися вчені: Григорак М.Ю. і В.В. Коцюба, Трет'яков В.В., плужников К.І., Дмитрієв А.В. та інші. У своїх роботах автори досліджують проблему транспортно експедитування та організації транспортно експедиторської діяльності.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. На сьогоднішній день, більш уваги потребує те, що основні міжнародні та внутрішні вантажопотоки розподіляються між іноземними фірмами-експедиторами.

Постановка задачі. Метою статті є аналіз транспортно експедитування на ринку зовнішньоторговельних перевезень.

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі транспортування товару, за дорученням власників вантажу або транспортних засобів, виділяється певний комплекс послуг і операцій, здійснюваних посередником. Цей комплекс послуг і операцій зазвичай не пов'язаний безпосередньо з вантажно-розвантажувальними роботами та переміщенням товару і носить назву «транспортно-експедиційні операції», «обслуговування» або просто «послуги». Таким чином, в процесі транспортування товарів, їх руху від виробника до споживача виникають специфічні послуги, які називаються транспортно-експедиторським обслуговуванням [2].

За останні роки значно зміцнилися міжнародні зв'язки в транспортній сфері, були зроблені конкретні кроки щодо поліпшення взаєморозуміння у виробленні основних принципів єдиної транспортної політики на різних рівнях. Важливим моментом є те, що в транспортній політиці настав переломний момент, оскільки згаданий раніше зріст транспортних потоків не може управлятися традиційними методами. З огляду на розширення ролі і значення транспортної інфраструктури,

необхідні нові цільові установки і підходи в питаннях ціноутворення, інвестицій та управління [3,4,5].

У таблиці 1 представлений аналіз топ 19 транспортно-експедиторських компаній України за період 2011-2015 р.р., які забезпечували організацію доставки вантажів в контейнерах через порти Одеса, Іллічівськ, Южний .

З 19 компаній, зазначених у рейтингу, більше половини не тільки не є українськими, але навіть не походять з країн СНД. При цьому перші 5 компаній утримують свої позиції в десятці основних лідируючих компаній протягом всього аналізованого періоду (2011-2015 рр).

Таблиця 1

Топ 19 транспортно-експедиторських компаній України за період 2012-2015

№	Экспедитор	2012		2013		2014		2015		2012-2015	
		Конт. Шт	%	Конт. Шт	%	Конт. Шт	%	Конт. Шт	%	Конт. Шт	%
1	Блэк си Шиппинг	11956	3,95	15483	4,8	14699	4,7	17639	4,7	70,2	4,6
2	Global ocean Link	10591	3,5	9111	2,8	12079	3,9	17664	4,7	49,4	3,2
3	Formag group	7229	2,39	8392	2,6	8723	2,8	10066	2,7	42,1	2,7
4	Юни Ламан Групп	10858	3,59	11373	3,5	13296	4,3	16903	4,5	59,5	3,9
5	ОЛЕНИЧ ГРУПП	7504	2,48	7203	2,2	*	*	*	*	-	-
6	Арена Марин	7784	2,57	*	*	*	*	*	*	-	-
7	Рада Групп	*	*	*	*	*	*	*	*	-	-
8	Эвертранс Логистик	*	*	*	*	*	*	*	*	-	-
9	Ильичевск внештранс	6712	2,22	*	*	10029	3,2	12036	3,2	-	-
10	Экспаком	*	*	*	*	*	*	*	*	-	-
11	СМТ ЛТД	*	*	*	*	*	*	*	*	-	-
12	СМА СИ ДЖИ ЭМ ШИППИНГ	11779	3,89	10597	3,3	*	*	*	*	-	-
13	Транс Фаворит	6946	2,29	11185	3,5	7116	2,3	7088	1,9	-	-
14	Интернешнл Карго Сервис	5843	1,93	*	*	*	*	*	*	-	-
15	МАК транспорт ЛТД	*	*	9622	3	8667	2,8	10719	2,9	-	-
16	МИКС	*	*	7241	2,2	8623	2,8	*	*	-	-
17	Группа Компаний Совтфратх	*	*	7697	2,4	11086	3,5	10128	2,7	-	-
18	Advantage service	*	*	*	*	8717	2,8	10041	2,7	-	-
19	Метинвест	*	*	*	*	*	*	6954	1,9	-	-
	Итого ТОП 10	24568	28,8	46342	30	103035	33	11923 8	32	300	19,6
	Прочие экспедиторы	215520	71,2	226609	70	209847	67	25511 2	68	1068	80,4

	Всього	302722	100	324513	100	312882	100	37435 0	100	1533	100
--	--------	--------	-----	--------	-----	--------	-----	------------	-----	------	-----

Також важливим моментом є те, що під час морського перевезення завжди враховуються правила Incoterms, саме тому не слід забувати, що вагома частка контейнерів були доставлені в Україну на умовах CIF («Cost, Insurance and Freight»), а це означає, що морське перевезення цих контейнерів до порту вивантаження в Україні вже могла бути організована одним з міжнародних логістичних операторів.

Питання економічних взаємовідносин між учасниками процесу доставки займають особливе місце в області ТЕО доставки вантажів. Обов'язково проводиться дослідження середовища та факторів, що визначають кількісні та якісні економічні показники діяльності як окремих суб'єктів ТЕО, так і всього процесу доставки вантажів.

Сутність транспортно-експедиторського обслуговування в сфері товарообміну полягає саме в наданні посередницьких послуг. Ринковий посередник - окремий підприємець або організація, що доводять товари і послуги від виробника до споживача. На відміну від торгових посередників, оптових баз і т.п., які є суб'єктами ринку товарів, транспортно-експедиційні організації здійснюють зв'язок між продавцем і покупцем в організації в забезпеченні доставки товару від першого до другого і представляють себе на ринку транспортних послуг. При цьому експедитор не тільки координує взаємодію різних перевізників, терміналів, транспортних вузлів, станцій та інших учасників процесу пересування товарів, а й сам часто виконує певні функції.

Висновки. Сутність транспортно-експедиторського обслуговування в сфері товарообміну полягає саме в наданні посередницьких послуг. В даний час кількість міжнародних перевезень істотно випереджає внутрішні. Саме тому питання розвитку ТЕО в транспортному забезпеченні зовнішньої торгівлі дуже актуальні на ряду з питаннями вдосконалення послуг і технологій, спрямованих на зниження транспортних витрат і скорочення часу доставки вантажів.

Список использованных источников:

1. Сханова С.Е. Транспортно-експедиційне обслуговування: С.Е. Сханова, О.В. Попова, А.Е. Горев ; 2005. с.5-34
2. Кравченко, Е.А. Основи транспортно-експедиційного обслуговування / Е.А. Кравченко, Е.А. Лебедев. - Краснодар: Краснодарське ЦНТІ, 2003. - 203
3. И. В. Савельева // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. — 2009. — Том 12, Вип. 25. — Част. 1: Актуальні питання сучасного розвитку економіки. — С. 204–217
4. Журнал «Морські бізнес новини України» [Електронний ресурс] Режим доступу: www.maritimebusinessnews.com.ua
5. Верецака, Ю. А. Роль контейнерных перевозок в условиях но- вой экономики— 2012. — Вып. 20. [Электронный ресурс]— Режим доступа: <http://www/URL: http://cyberleninka.ru/article/n/ rol-konteyneryh-perevozok-v-usloviyah-novoy-ekonomiki>